

โรคของเส้นผมและหนังศีรษะ

เมื่อเอ่ยถึงปัญหาของเส้นผมและหนังศีรษะ คงจะมีท่านผู้อ่านหลายคนเคยประสบปัญหาหรือกำลังประสบปัญหาดังกล่าวเป็นจำนวนมากไม่ยั้ง โรคนี้มักจะก่อให้เกิดอันตรายถึงแก่ชีวิต แต่ก็ทำให้เกิดความไม่มั่นใจแก่ผู้ที่เป็นและทำให้เสียบุคลิกภาพได้ โรคของเส้นผมและหนังศีรษะที่เรากำลังพูดถึงในฉบับนี้ ได้แก่ โรคผมบางทางพันธุกรรม โรคผมร่วงภายหลังความเครียด โรคผมร่วงหย่อมและโรคหนังศีรษะอักเสบ และรังแค

โรคผมบางทางพันธุกรรม เป็นโรคผมบางที่พบได้บ่อย พบได้ทั้งเพศหญิงและชาย ในเพศหญิงจะมีผมบางที่ศีรษะ โดยจะพบมากบริเวณกลางหนังศีรษะและแนวผมด้านหน้า อาการที่เริ่มเป็นจะพบได้ตั้งแต่อายุ 20 ปี จนอาจจะเริ่มเป็นตอนอายุ 50-60 ปีได้ สำหรับผู้ป่วยเพศชายมักจะมีผมบาง เริ่มต้นที่ขมับสองข้างและกลางหนังศีรษะ อายุที่เป็นสามารถพบได้เช่นเดียวกับเพศหญิง ผู้ป่วยส่วนมากจะมีประวัติคนในครอบครัวผมบาง อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้ป่วยอีกจำนวนมากที่ไม่มีประวัติคนในครอบครัวเป็นโรคผมบาง จะพบว่าเส้นผมของผู้ที่เป็นจะมีขนาดเล็กงเรียวยาว ตามวงจรของเส้นผม จนในที่สุดจะกลายเป็นหนังศีรษะที่ไม่มีเส้นผม หรือศีรษะล้าน สำหรับอัตราและความรุนแรงของผลข้างเคียงไม่สามารถคาดเดาได้ แต่ความรุนแรงจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามอายุที่มากขึ้น

สำหรับการรักษาภาวะผมบางทางพันธุกรรม วิธีที่ดีที่สุดเป็นการรักษาหลักได้แก่การใช้ยา ซึ่งมีทั้งยาชนิดทาและชนิดรับประทาน โดยส่วนมากจะต้องใช้ควบคู่กันเพื่อให้ได้ผลที่ดี หากเริ่มรักษาตั้งแต่วัยยังเป็นไม่มากจะได้ผลการรักษาที่ดีกว่าเมื่อผมร่วงไปมากแล้ว ภายหลังจากเริ่มการรักษาผมจะเริ่มหยุดร่วงประมาณ 3 เดือน และจะเริ่มเห็นผมเส้นใหม่งอกขึ้นเมื่อรักษาไปแล้วหลายเดือน นอกจากนี้ยังมีวิธีการผ่าตัดปลูกผม ซึ่งเป็นวิธีที่ได้ผลสำหรับผมบางในบางชนิดเท่านั้น ทางที่ดีจึงควรปรึกษาแพทย์เฉพาะทางเพื่อเลือกวิธีการรักษาที่เหมาะสม

โรคผมบางอีกชนิดที่พบได้บ่อย ได้แก่โรคผมร่วงภายหลังความเครียด คำว่าความเครียดไม่ได้หมายถึงเครียดทางจิตใจอย่างเดียว แต่รวมถึงความเครียดทางร่างกายและการเจ็บป่วยด้วย เช่น การเป็นไข้สูง การผ่าตัด การคลอดบุตร การลดอาหารหนักเพื่อลดน้ำหนัก โรคทางร่างกายบางชนิดเช่น โรคโลหิตจาง โรคของต่อมไทรอยด์ และการได้รับยาบางชนิด ปัจจัยเหล่านี้จะทำให้วงจรเส้นผมเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ผมหลุดออกจากหนังศีรษะมากขึ้น

ลักษณะผมบางจะเป็นผมบางแบบทั่วศีรษะ ภาวะนี้สามารถหายได้เองภายใน 6 เดือนภายหลังจากสาเหตุได้ถูกแก้ไขหรือกำจัดออกไป

โรคผมร่วงอีกชนิดหนึ่งที่ไม่ได้บ่อยนักแต่มีความสำคัญ ได้แก่โรคผมร่วงหย่อม หรือผมร่วงเป็นวงจุก เป็นโรคที่เกิดจากความแปรปรวนของภูมิคุ้มกันในร่างกาย ร่างกายเกิดภูมิคุ้มกันไปทำลายรากผมตัวเอง จึงเกิดและหยุดการเจริญของผม ทำให้ผมร่วง ลักษณะของหนังศีรษะจะพบผมร่วงเป็นวงๆ เริ่มจากรวงขนาดเล็กกว่า 1 เซนติเมตร ไปจนถึงขนาดหลายเซนติเมตร หากมีหลายวงและแต่ละวงขยายใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ อาจจะทำให้ศีรษะล้านได้ หากเป็นมากอาจมีขนคิ้ว ขนตา หรือหนวดเคราร่วงด้วยได้ ผมร่วงชนิดนี้พบได้ทุกเพศทุกวัย โรคผมร่วงหย่อมไม่ได้เป็นอาการของโรคร้ายแรงอะไร สามารถพบได้ในผู้ที่มีสุขภาพดีทั่วๆ ไป แต่อาจมีความเสี่ยงของโรคบางชนิดสูงกว่าคนทั่วไป ได้แก่ โรคภูมิแพ้ผิวหนัง, หอบหืด และโรคที่เกี่ยวข้องกับภาวะภูมิคุ้มกันแปรปรวนอื่นๆ เช่น โรคไทรอยด์, โรคไตชาวและ โรคเอสแอลอี

ประมาณร้อยละ 90 ของผู้ที่มีผมร่วงหย่อมสามารถรักษาให้หายได้ ส่วนที่เหลือพบว่าผมไม่ขึ้นใหม่อีกเลย ในบางรายอาจพบได้ว่าผมที่ขึ้นใหม่กลับร่วงได้อีก ระยะเวลาที่เกิดผมร่วงนี้แตกต่างกันในแต่ละบุคคล ไม่สามารถพยากรณ์ได้อย่างแม่นยำว่าผมจะขึ้นใหม่หรือจะร่วงไปเมื่อใด ในบางคนอาจเป็นครั้งเดียวหรือในบางคนอาจมีอาการผมร่วงและขึ้นใหม่เป็นๆ หายๆ ได้ ผมที่ร่วงสามารถขึ้นใหม่จนเป็นปกติได้แม้ในผู้ที่มีอาการร่วงทั้งหนังศีรษะหรือร่วงทั้งผมและขนร่วมกัน ผมที่ขึ้นใหม่บางครั้งอาจมีสีขาวและประปราย แต่จะกลับมามีสีและสภาพเดิมได้ในเวลาต่อมา

โรคของหนังศีรษะอีกโรคที่พบได้บ่อยได้แก่โรคคันหนังศีรษะ และรังแค คำว่ารังแคคือสะเก็ดสีขาวบนหนังศีรษะ เกิดจากเซลล์ชั้นบนสุดของหนังศีรษะหลุดออกตามปกติแล้วเซลล์หนังศีรษะของคนเราซึ่งเกิดใหม่จะค่อยๆ เลื่อนจากใต้ผิวหนังขึ้นมาจนถึงผิวที่บนสุด และหลุดออกไปในเวลาประมาณ 28 วัน โดยเซลล์ที่หลุดออกจะเป็นชิ้นเล็กๆ ที่ตามปลายผมไม่เห็น แต่ถ้ามีสาเหตุใดก็ตามที่ทำให้วงจรนี้ถูกรบกวนให้เร็วขึ้น เช่น จาก 28 วัน เหลือแค่ 7-21 วัน โดยเซลล์ที่หลุดออกแทนที่จะเป็นชิ้นเล็ก กลับมีขนาดใหญ่ขึ้นเป็นขุยสีขาวหรือเทา และมองเห็นได้ชัด แดงยังมีอาการคันศีรษะร่วมด้วย แสดงว่ามีรังแคเกิดขึ้น

รังแค เป็นปัญหาที่พบได้บ่อยมาก รังแคถือว่าเป็นโรคของหนังศีรษะชนิดเรื้อรังที่มีลักษณะเฉพาะตัว บางคนอาจมีรังแคมาก บางคนอาจมีรังแคน้อย หรือไม่มีเลยก็ได้ หนังศีรษะที่มีรังแคจะคันและมีกลิ่นเหม็น รังแคเกิดขึ้นได้ในทุกเพศ ทุกวัย รังแคมีทั้งชนิดผดผื่นและชนิดผดแห้ง อาจตรวจสอได้ง่ายๆ ด้วยการกำศีรษะลง วางกระดาษดำ หรือผ้าสีเข้มๆ ไว้ตรงหน้า แล้วหัวเอียงมองต่างๆ จากเส้นผมออก ดูว่าผดผื่นที่หลุดมาจากเส้นผมมีลักษณะอย่างไร ถ้าเป็นผดเล็กๆ เหมือนแป้ง แสดงว่าเป็นปัญหารังแคผดแห้ง แต่ถ้าผดผื่นที่หลุดออกมีลักษณะขื่นใหญ่ เป็นก้อนและขื่น แสดงว่าเป็นปัญหารังแคผดผื่น

รังแคเกิดจากหลายสาเหตุ อาจเกิดจากโรคของหนังศีรษะบางชนิดเช่นโรคสะเก็ดเงิน โรคเชื้อราบนหนังศีรษะ การสระผมด้วยแชมพูที่ระคายเคืองเกินไป ภาวะโภชนาการไม่ดี ความเครียด หรือใช้ผลิตภัณฑ์ตกแต่งทรงผมบางชนิด การที่สระผมบ่อยหรือน้ำยาบางอย่าง ภาวะนี้สามารถรักษาได้เองเบื้องต้นโดยการใช้น้ำยาสระผมที่มีฤทธิ์ขจัดรังแค และการหลีกเลี่ยงสาเหตุ หากร่างกายอ่อนแอเสีย ไม่สบาย มีความเครียด รังแคอาจกำเริบขึ้นมาอีกได้ หากไม่ได้ผลควรพบแพทย์เฉพาะทางผิวหนังเพื่อตรวจหาสาเหตุรวมทั้งโรคของหนังศีรษะบางชนิดที่อาจพบได้

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
โครงการสายด่วนสุขภาพผิว
เอส อี ซี คลินิก
Hotline : 02-512-0450, 087-909-9988